www.serbske-nowiny.de

SERBSKE NOWINY

PJATK, 18. JUNIJA 2021 | NJEWOTWISNY WJEČORNIK ZA SERBSKI LUD | LĚTNIK 31 · ČISŁO 116 · 0,65 EUR

KRÓTKOPOWĚSĆE

Młody wulkoprojekt předstajili

Budyšin. Serbski hudźbny kolektiw Trio a kumple a młodźinske towarstwo Pawk stej dźensa w Budyskej Röhrscheidtowej bašće projekt „Carpe noctem – Njeskónčna nóc“ předstajiłoj. Pop-opera změje 10. septembra w Chróšćanskej wjacezaměrowej hali „Jednota“ premjeru. Dohromady štyri předstajenja su planowane. Na jewišću a za nim skutkuje něhdźe 55 akterow, mjez druhim rejwarjo, spěwarjo a hudźbnicy.

Incidenca na niskim niwowje

Budyšin/Zhorjelc. Strowotniskemu zarjadej Budyskeho wokrjesa zdźělichu hač do wčerawšeho sydom dalšich natyknjenjow z koronawirusom. Aktualnje je 131 inficěrowanych wobydlerjow, 284 wosobow je w karantenje. Incidenca je lochce na 8,7 stupała. W Zhorjelskim wokrjesu zwěsćichu jednu nowoinfekciju. Incidenca tam je so na 4,4 pomjeńšiła. We woběmaj wokrjesomaj njeje wo dalšich smjertnych padach ničo znate.

Podpěra za delnjoněmski zapis

Podstupim. Braniborska podpěruje tamniše Towarstwo za delnjoněmčinu, zestajeć zapis wysokoněmsko-delnjoněmskich městnych mjenow za wokrjesy w kraju, z 3000 eurami z lottowych srědkow, kaž kulturne ministerstwo dźensa informowaše. Delnjoněmčinu mjenuje kulturna ministerka Anja Schüle (SPD) aktiwnje wužiwany komunikaciski srědk a mnohim tež rěčnu domiznu.

Zverev wosmifinale přěhrał

Halle. Němski tenist Alexander Zverev je na turněrje w Halle hižo we wosmifinalu podležał, štož chětro překwapja. Na čisło tři sadźeny Hamburgčan podleža Ugej Humbertej z Francoskeje 1:2 po sadźbach. Tak je so wón dźesać dnjow do turněra we Wimbledonje wot topformy jasnje zdaleny pokazał.

Ramos rozžohnowany

Madrid. Emocionalnje je so Sergio Ramos z Realom Madrid rozžohnował. „Jónkrótna jězba so kónči“, rjekny 35lětny nutřkowny škitar a wjelelětny kapitan, kiž bě hižo wot staroby 19 lět za Real hrał. Z kralowskim klubom je 22 titulow dobył. Nowe mustwo ikona Sergio Ramos hišće nima.

w nocy: 23 do 20 °C	rano: 22 do 31 °C
připołdnju: 34 do 35 °C	wječor: 31 do 30 °C

Kćějace łuki lubja so tež Halenje Hejduškec a Hanje Šmitec (wotlěwa). Wokoło rjanych pisanych rostlin namakaja wosebje wužitne zwěrjatka kaž mjetelčki swój žiwjenski rum, kaž tule njedaloko Koćiny. Zo bychu je lěpje škitali, je Sakska krajna załožba za přirodu a wobswět (LaNU) Dny mjetelčkowych łukow zawjedła. Wot dźensnišeho do njedźele předstajeja hladarjo płonin swoje ležownosće. Po wšej Sakskej mamy něhdźe 650 mjetelčkowych łukow, a zamołwići nadźijeja so dalšich. Foto: SN/Hanka Šěnec

Rozsud chětro ćežki był

Załožba za serbski lud spěchuje třoch serbsko-łužiskich wumělcow

Miłoćicy (SN/MiR). Towarstwo Kamjenjak chce lětsa swoju mjeztym 15. mjezynarodnu wumělsku dźěłarničku přewjesć. W tydźenjomaj wot 16. do 29. awgusta maja na ležownosći w Miłočanskej skale „Při Krabatowym kamjenju“ wumělcy na swojich twórbach dźěłać.

Srjedu wječor su so předsydstwo a někotři čłonojo towarstwa na to dojednali, přeprosyć třoch serbskich resp. łužiskich wumělcow. Su to Jörg Tausch ze Slepoho, Willi Selmer z delnjołužiskeho Łaza (Laasow) a Gabriel Čornak z Njebjelčic. Jich wobdźělenje je móžne dźakowano pjenježnej pomocy Załožby za serbski lud. Na dalšu přilubjenu podpěru nadźija so towarstwo ze stron Kulturneho ruma Hornja Łužica–Delnja-Šleska.

W cyłku je so 34 wumělcow, pochadźacych mjez druhim ze Šwicarskeje, Italskeje, Armenskeje, USA, Ruskeje, Čěskeje, Pólskeje, Bołharskeje, Argentinskeje a Němskeje, wo přeprošenje prócowało. Napadnyło předsydstwu Kamjenjaka je, zo su wjacore požadanja na jara naročne wašnje zhotowjene byli. Dwaj wumělcaj staj ćežow dla mjeztym zaso wotprajiłoj.

Mjez požadarjemi wuzwolić bě wysokeho renomeja a wulkotnych skicow twórbow dla jara ćežko. Na kóncu dojednachu so přeprosyć dźesać wumělcow ze zrěčenjom. Wosebje wćipni su čłonojo Kamjenjaka na Rosalie Buchtal a Silvija Ukata z Němskeje, kotrajž chcetaj do swojeje do drjewa rězbarjeneje twórby serbsku tematiku zapřijeć. Runja jimaj budu Ananian Kocharyan z Armenskeje, Pawel Tichomirow z Ruskeje a Ewa Pawlińska z Pólskeje prěni króć na dźěłarničku přeprošeni. Wospjet jako wumělc witany je přeważnje w Čěskej skutkowacy Američan David Farrell. Wón chce zhotowić twórbu ze zornowca a škleńcy. Čech Robert Alger wěnuje swoju twórbu „Jěchar z wětřikom“ (Windreiter) zwiskam mjez Čěskej a Łužicu. Skulptura Awstričana Bernharda Wiesnera „Wjelryba“ chowancow Njebjelčanskeje pěstowarnje hižo zwjesela. Tež wón chce lětsa dalšu zornowcowu skulpturu zhotowić. Přeprošeny je w Bołharskej bydlacy a tam skutkowacy Awstričan Herrmann Gschaider. Jekaterina Čachalowa z Ruskeje njeje móhła loni korony dla přijěć, tuž je lětsa z wildcard kruće zaplanowana.

Třo dalši dóstanu přeprošenje, jeli něchtó wupadnje. Su to w Němskej skutkowaca Šwicarka Simone Lewy kaž tež Susanne Paucker a Olaf Klepzig z Němskeje. Kaž hižo minjene lěta je nadźija wulka, zo tworja wospjet hosćo zwonka kruha přeprošenych wumělcow kaž Jadwiga Deleńkec a Alojs Šołta. Direktnje naréčeć chce městopředsyda towarstwa Hubert Lange tež Bołharku Kristinu Jozifovu-Gschaider. Mjez požadarjemi wo spěchowane wobdźělenje běše čłonka Kamjenjaka Tina Gebauer. Jeje ideju, porjeńšić durje towarstwoweho domu, chcedźa k hinašej składnosći zwoprawdźić.

ROZMYSLOWANE

Zhromadnje za šulski zwjazk

■ Axel Arlt

„Předsyda Domowiny poda so we wothłosowanju ze serbskej radu do rozmołwy z kultusowym ministrom Sakskeje ze zaměrom, zo by so zwjazk serbskich šulow wutworił“, čitachmy w zańdźenych dźěłowych směrnicach Domowiny. Formulacija w aktualnych, wot hłowneje zhromadźizny minjenu sobotu w Slepom schwalenych ćežišćow skutkowanja je lědma hinaša. Namołwa bywšeho předsydy Domowiny Jana Nuka delegatkam a delegatam, so tematice zwjazka serbskich šulow nětko dorazniso přiwobroćić, je wjace hač proste dopominanje na hišće njespjelnjeny nadawk.

Jan Nuk bě rozmyslowanje wo tajkim zwjazkarstwje kubłanišćow před lětomaj nastorčił. A rěč běše zdobom wo tym, zo podpěra Domowina staršiske towarstwa, kotrež měli na šulach tohole zwjazka wutworić. Byrnjež wone słowa nětko wjace nječitali, njeměli jich wobsah z wočow zhubić. Dowujasnić maja so wšitke wuměnjenja za nastaće tajkeho zwjazka. Zhromadne postupowanje, kotrež chwaleše předsyda Domowiny nastupajo jednanja a docpěty wuslědk za štwórte financowanske zrěčenje za Załožbu za serbski lud, je nětko znowa trěbne: za politiski rozsud kultusoweho ministerstwa, serbskim šulam žane kamjenje nowemu, narodnu identitu šulerkow a šulerjow skrućacemu cyłkej do puća njekłasć. Bjezdwěla wurosće z toho sakskej Radźe za serbske naležnosće někotryžkuli posrědkowanski nadawk.

Zboka politiskeje žada sej wobsahowa stronka tójšto rozmyslowanja. Kotre šule měli zwjazkej přisłušeć? Jenož wone, kotrež dźensa hižo adjektiw „serbska“ w swojim mjenje wjedu? Serbske zakładne a wyše šule, Budyski Serbski gymnazij a Choćebuski Delnjoserbski gymnazij su wězo predestinowane. Je pak na městnje, w tymle zwisku w Slepom wuprajenu mysl młodeho Chróšćana Romana Wjesele wo „wosebitych šulach ze statusom serbska rěč“ sobu rozjimać. Plakatiwne „serbske“ w šulskim mjenje mało pomha, hdyž tam docpěte rěčne wukony přichod serbšćiny na šěrokej bazy wužiwarkow a wužiwarjow njezaručeja. Zhromadna próca wo ideje, štož faworizuje předsydka Serbskeho šulskeho towarstwa Katharina Jurkowa za rozrisanje prašenja wučerskeho dorosta, móhła tež za šulski zwjazk wunošna być.

Tonija Bruka z filmowym popołdnjom wopominali

Choćebuz (SN/CoR). Něhdźe pjatnaće zajimcow je wčera dr. Tonijej Brukej, loni njejapcy zemrětemu, wěnowane filmowe popołdnjo do Choćebuskeho Serbskeho muzeja přiwabiło. W kooperaciji z telewiziju RBB pokazachu jeho film „Wenn Sprache stirbt – Die Kärntener Slowenen“, nastaty we wobłuku jeho dokumentaciskeho rjadu wo małych rěčach w Europje 2006. Pozadk zarjadowanja bě aktualna wustajeńca „WOBRAZY KRAJINY – PŘECHOD 03“. W přihotach třikrajoweho wuměłstwoweho projekta bě so tež Toni Bruk jako jedyn z dohromady 15 serbskich wumělcow na wupisanju wobdźělił, a to z tymle filmom. Jury pak njeje so dokumentariskeho charaktera jeho přinoška dla za njeho rozsudźiła.

„Sym sej z Tonijom tehdy dojednała, zo předstaji wón swój film we wobłuku wustajeńcy. K tomu pak bohužel wjace dóšło njeje“, rozłoži direktorka Choćebuskeho Serbskeho muzeja Christina Kliemowa, kotraž je wčera tež zasłužby Bruka za delnjoserbski telewizny magacin „Łužyca“ wuzběhnyła. Jako hosća witaše wona Reinera Nagela. Wón je swój puć jako filmowc jako asistent Tonija Bruka w filmowym studiju SORABIA započał a dźakowano jemu móžeše pozdźišo tež na filmowej akademiji w Praze studować. Bruk je po słowach Nagela měritko stajił, kak maja dokumentacije wo mjeńšinowych rěčach wobsahowje natwarjene być, kotrež dźensa hišće płaći, tež, hdyž su techniske móžnosće dale wuwite. „Trjebamy serbski hrajny film, w kotrymž Serbja sebje samych spóznaja“, skedźbni Reiner Nagel na to, zo móhł to dźensniši system spěchowanja filma zmóžnić – jeli serbska załožba financny zakład za to da. Choćebuski Serbski muzej chce přichodnje načasnemu medijej filmej prawidłowniše jewišćo skićić.

Christina Kliemowa wčera w Choćebuskim Serbskim muzeju w rozmołwje z filmowym producentom Reinerom Nagelom Foto: NC/Jill-Francis Ketlicojc

Potomnikow woporow zapřijeć

Njebjelčicy (SN). W lisće zwjazkowej kanclerce Angeli Merkel (CDU) a wonkownemu ministrej Heikej Maasej (SPD) wita Serbski sejm, zo Němska hladajo na swoje stawizny zamołwitosć přewozmje a nětko zamołwjenje nastupajo ludowe mordarstwo němskeje kolonialneje mocy na Hererach a Namach w lětach 1904 do 1908 přihotuje.

„Złožujo so na swójske nazhonjenja njeje za nas akceptabelne, hdyž njejsu potrjechene ludy same na jednej runinje na rozsudach wobdźělene, ale hdyž jednaja nad jich hłowami wothorjeka. Namołwjamy zwjazkowe knježerstwo, ludaj Herero a Nama chutnje brać a jej direktnje do jednanjow wo wašnju a wobjimje wuznaća winy zapřijeć. Jenož tak hodźi so wot rasizma rysowany němski kolonializm wěryhódnje přewinyć, kotryž bě k genocidej Hererow a Namow wjedł“, pisa sejmar dr. Měrćin Krawc.

Zaćišće wo „hłownej“ sej wuměnjeli

Njechorń (SN). Na prěnim prezencnym wuradźowanju předsydstwa Budyskeje župy „Jan Arnošt Smoler“ po dołhim času wčera w Njechornju je rěčnica župy Leńka Thomasowa Klawsa Petrenca z gremija rozžohnowała a so jemu za dołholětne sobudźěło dźakowała.

Hłownu zhromadźiznu Domowiny su wuhódnoćili. Štyrjo čłonojo gremija běchu w Slepom, dalši sćěhowachu podawk přez livestream. Woni měnjachu, zo dyrbjał časowy wotběh lěpje organizowany być a zo měli wjace wo kubłanju a cyłkownym kubłanskim koncepće rěčeć. Diskusijny čas w Slepom njemějachu za dosahacy, tu je za přichod trjeba trošku wulkomyslnišo planować.

Leńka Thomasowa poda prěnje mysle nastupajo dorozumjenje župow „Jan Arnošt Smoler“, „Michał Hórnik“ a „Handrij Zejler“ k serbskim wjesnym muzejam. Telefonisce běchu sej zastupjerjo župow a wjesnych muzejow njedawno mysle wuměnjeli. W juliju z rozmołwu pokročuja. Komuna njemóže za muzeje sama zamołwita być. Koordinowaca wosoba je jako naréčenski partner za ludźi a za přewod a koncept zarjadnišćow trěbna.

AKTUALNE

Woswjeća kónc njewólnistwa

Washington (dpa/SN). W USA budźe wopomnjenski dźeń „Juneteenth“, markěrowacy kónc njewólnistwa, přichodnje po wšěm kraju statny swjatk. Prezident Joe Biden je wotpowědny zakoń podpisał, po tym zo běštej jón wobě komorje parlamenta schwaliłoj. 19. junija wopominaja w USA kónc njewólnistwa. Tón dźeń lěta 1865 běchu proklamaciju emancipacije k wuswobodźenju njewólnikow w Texasu prěni króć wozjewili. Bidenej je njewólnistwo „herbski hrěch Ameriki“. ▸ **Mój wid**

Warnuje před wariantu wirusa

Berlin (dpa/SN). Předsyda swětoweho zwjazka lěkarjow Frank Ulrich Montgomery warnuje před dalšim rozšěrjenjom wosebje natykliweje warianty koronawirusa „delta“ a namołwja knježerstwo, wotpowědnje jednać. „Wosebje zachribjetne tuteje warianty je, zo ma natyknjeny jara spěšnje chětro wjele wirow w hubje a móže druhich inficěrować, prjedy hač sam pytnje, zo je natyknjeny“, Montgomery rjekny. Tak dyrbjeli ludźo w busach, wobchodach a nutřkownych rumnosćach dale nahubnik wužiwać.

Fridays for future dale čini

Berlin (dpa/SN). Runje sto dnjow do wólbow zwjazkoweho sejma su aktiwisća hibanja Fridays for future dźensa ze swojimi protestnymi zarjadowanjemi pokročowali. Kaž organizacija zdźěli, planowachu stawki we 28 němskich městach. Prěni króć po wudyrjenju koronapandemije chcychu tež zhromadnje demonstrować, z nahubnikom a wotstawkom.

MÓJ WID

Jutrownik, jutrownik!

„Najprjedy tutkaše wón jenož na wysokich cyrkwinskich swjatych dnjach. Bórze pak sej nawuči pić, ručež wuhlada w kalendrje z křižikom poznamjenjeny dźeń.“ Pohladaš-li raz do ruskeho kalendarija, směš z toho wuchadźeć, zo bě šewc sławneho „Płašća“ Nikolaja Gogola wšědnje pjany. Rjeńšo drje njehodźi so zjimać, što ludźom swjate a/abo wopomnjenske dny woznamjenjeja. 1. meja? Chaos w Berlinje! Hody? Konsum bjez kónca! Pokutny dźeń? Wuspać so! Bože spěće? Jokać na strowjo! 1. jutrownik? Apryl, apryl! Ideja Američanow, na wěstym datumje kónc njewólnistwa wopominać, njeje najprjedy raz špatna. Nažel pak na žro tajkeho dnja spěšnje, přespěšnje zabywamy. A je nam docyła wědome, zo bu njewólnistwo w „modernje“ předewšěm rasistisce wobkrućene? A bě-li tomu tak: Dosaha, dóstanu-li potomnicy potrjechenych potom róžičku a konfekt? Nastork je prawy, konsekwency pak z njeho najskerje žane njewuńdu. ■ **Bosćan Nawka**

Zhorjelski krajny rada Bernd Lange je wčera zhromadnje ze sakskim ministerskim prezidentom Michaelom Kretschmerom (wobaj CDU, wotlěwa) na Zhorjelskim Póstowym naměsće wopory ludoweho zběžka 17. junija 1953 wopominał. Fachowcy trochuja, zo bě tehdy 30 000 ludźi w namjeznym měsće přećiwo wobstejnosćam w NDR na dróhu šło. Foto: Matthias Wehnert

Proša za swoje hrěchi wo wodaće

Bamž Franciskus žada sej rozprawu wo połoženju w pólskej cyrkwi

Waršawa. Mjez biskopami Pólskeje tele dny njeměr knježi. Minjeny měsac su dóstali namołwu bamža Franciskusa „Ad limina apostolorum“. Hłowa katolskeje cyrkwje žada sej rozprawu wo połoženju w biskopstwach kraja. Vatikan kaza sej tajku rozprawu stajnje po pjeć lětach. Koronapandemije dla je mjeztym sydom lět zašło. W tym času pak je so w pólskej cyrkwi něštožkuli stało.

Andrzej Kobyliński, duchowny a docent na Waršawskej katolskej uniwersiće Kardinala Stefana Wyszyńskeho, je sej wěsty, zo budźe prezentacija rozprawy přez pólskich biskopow w oktobru we Vatikanje wšo druhe hač přijomna. W tydźeniku Polityka wón w rozmołwje rozłožuje, čehodla tomu tak budźe.

Za čas bamžow Jana Pawoła II. a Benedikta XVI. běchu rozprawy pólskich biskopow stajnje jara pozitiwne. Ličba wěriwych, kotřiž Bože mšě wopytowachu, bě nahladna, miliony putnikowachu kóžde lěto k hnadownym městnam, měšniske seminary běchu přeco połne studentow a młodźina horješe so we wučbje nabožiny za bibliske stawizny. „To je nimo“, Kobyliński rjekny. Ličba kemšerjow spochi woteběra, měšniske seminary su nimale prózdne a młodźina ma dźensa cyle hinaše zajimy. Wosebje razne znamjo noweho časa po nastupje bamža Franciskusa Kobylińskemu je, zo je tón w běhu krótkeho časa hižo pjeć pólskich biskopow, mjez nimi samo kardinala, wotsadźił. Přetož woni běchu pady splažneho znjewužiwanja w cyrkwi zatajili, město toho zo bychu winikow konsekwentnje chłostali.

Njeskutki pedofilnych duchownych a bližacy so termin w Romje pólskich biskopow nětko nuzuje jednać. Woni su sej toho wědomi, zo njejsu w tym prašenju dotal ničo činili a zo steja faktisce pod wobkedźbowanjom Vatikana. Na wurjadnym posedźenju swojeje plenarneje zhromadźizny je tuž biskopska konferenca zhromadny pastyrski list zdźěłała. W nim „w mjenje wšěch biskopow a pólskeho ludu za wšelake hrěchi“, tež swójske, wo wodaće proša. Pastyrski list su dźens tydźenja – nic pak njedźelu – w cyrkwjach kraja wěriwym přednjesli.

W interneće žněje pastyrski list wjele kritiki. Wšako w nim ani słowčka k wotrunanju woporow znjewužiwanja njesteji, kaž minjene lěta tež hižo. Biskopja znajmjeńša móža w rozprawje swjatemu wótcej nětko na swoje aktiwity pokazać a so nadźijeć, zo so jim njepóńdźe kaž biskopam w Chile: Jich bě bamž Franciskus wšitkich pušćił. ■ **Jolanta B.-Rječcyna**

Dale horcota a strach wohenjow

Frankfurt n. M. (dpa/SN). Tež w Sakskej, Saksko-Anhaltskej a Durinskej su wčera prěnju lětušu žołmu horcoty dožiwili. W Saksko-Anhaltskej naměrichu hač do 34,7 stopnjow, kaž Němska wjedrowa słužba informuje. W sewjerosakskim Klitschenje pola Torgauwa stupaše žiwe slěbro na 32,7 stopnjow.

Meteorologojo wěšća, zo horcota přichodne dny hišće dale přiběra. A kónc tydźenja bliži so z přiběracym strachom njewjedrow. Wobšěrnu frontu njewjedrow, kotraž móhła horcotu skónčić, wočakuja najzašo spočatk noweho tydźenja, kotraž pak přinjese tež strach škodow.

Z horcotu přiběra tohorunja strach lěsnych wohenjow. Tak mjenowany indeks wohroženja lěsow přez wohenje Němskeje wjedrarnje pokazuje za kónc tydźenja alarmowace čerwjene a ćmowočerwjene blaki. To płaći za Braniborsku runje tak kaž za Saksku a Bayersku. Zamołwići lěsnistwa před tym warnuja, w lěsach kurić, grilować abo woheń zadźěłać.

TO A TAMNE

Jědojteho pawka dla su w Českej šulu zawrěli. Člonkonohač bě šulerja na nuzniku kusnył, hólcej pak so na zbožo derje dźe. Toksikologiske přepytowanje je wunjesło, zo jedna so wo ptakopawka. Fachowcy su samsneho měnjenja. Kak bě so tón do twarjenja dóstał, njewědźa. Šulski dom w Mladej Boleslavje chcedźa nětko najprjedy raz dospołnje desinficěrować.

Wosrjedź jězby je šofer wosoboweho awta spytał zadnju lampu sporjedźeć. Dalša šoferka informowaše policiju, zo bě ju runje awto bjez zadnjeje swěcy přesćahnyło, z dźěry pak sahaše ruka. Zastojnicy wóz w Langerwehenje njedaloko Aachena zadźeržachu. Wobsedźer wobkrući, zo bě to jeho ruka była. Wón bě w kófrowym rumje ležo spytał kontaktny problem rozrisać. Awto je w tym času znaty wodźił. Muž měješe dowidźenje a wuńdźe z napominanjom.

Dobre poćahi najebać problemy mjez krajomaj

Waršawa (dpa/SN). Němska a Pólska chcetej swoje dobre poćahi najebać wobstejace problemy dale pohłubšić. Němsko-pólske susodstwo słuša „k najwjetšim europskim wudobyćam minjenych 30 lět“, rjekny zwjazkowy prezident Frank-Walter Steinmeier wčera po wuradźowanjach ze swojim pólskim kolegu w zastojnstwje Andrzejom Dudu we Waršawje, a to runje 30 lět po podpisanju němsko-pólskeho zrěčenju wo dobrym susodstwje. Duda potwjerdźi: „Smy dźensa jako wuslědk tychle 30 lět mjez sobu zwjazani – w najpozitiwnišim zmysle słowa.“ Steinmeier rjekny: „Njetrjebamy sej ničo rjane barbić w swojim susodstwje. Wězo mamy druhdy rozdźělne zajimy a wašnje zhladowanja.“ Hdyž pak zamołwići na so słuchaja a jedyn so wo tamneho prócuje, su problemy zwjetša rozrisajomne, Steinmeier doda.

Duda wuzběhny, zo stej Pólska a Němska kaž susodnej ratarskej statokaj, kotrejuž mějićelej so druhdy wadźitaj, zasadnje pak staj zwólniwaj, zo so jeju dźěći woženja. Zetkanje njeje žane mědlizanje, při kotrymž so njepřijomne temy wuzamkuja, pólski prezident podšmórny.

Wobaj statnikaj so dojednaštaj, mjeńšiny tamneho kraja podpěrać. Tak chcedźa wučbu pólšćiny w Němskej z wurjadnym fondsom pjeć milionow eurow wob lěto spěchować. Nimo toho je nětko ponowjenje Pólskeho domu w Bochumje zaručene, po tym zo bě zwjazkowe knježerstwo přilubiło jón financować. Pomnik za pólske wopory nacionalsocializma w Berlinje je w fazy zwoprawdźenja.

Zrěčenje wo němsko-pólskim susodstwje běchu po skónčenju zymneje wójny 17. junija 1991 podpisali.

Češka a Pólska rěčitej Turowa dla

Praha (ČŽ/K/SN). „Nastupajo Turów je zaměr dojednanje a nic sudnistwo“, Tole rjekny češki minister za wobswět Richard Brabec (ANO) wčera na prěnim zetkanja z pólskim ministrom za wobswět Michałóm Kortyku. Juristiske rozrisanje konflikta wobeńć, na tym ma hłownje Pólska zajim. Za nju by dźě njesměrne ekonomiske a financne sćěhi měło, by-li Turów „dyrbjał wupadnyć“. Pólska tohodla tež zaměrnje ignoruje přikaz Europskeho sudnistwa, kiž bě skóržbje Češkeje wotpowědujo postajiło, nachwilnje zakónčić wudobywanje brunicy z Turówskeje jamy. Spočatk tydźenja bě so Češka na Europske sudnistwo z próstwu wobroćiła „Pólskej napołožić pokutu we wysokosći pjeć milionow eurow za kóždy dźeń, na kotrymž wona w Turówskej brunicowej jamje dale wuhlo wudobyła. Pochłostać so ma, zo njespjelnja přikaz, w jamje Turów hnydom z wudobywanjom wuhla tak dołho přestać, doniž so wo češkej skóržbje njeje doskónčnje rozsudźiło“. Minister Kurtyka jako zastupnik Pólskeje wočakuje wuspěch jednanjow, dokelž „jednoća nas wola, docpěć dołhodobne bilateralne dojednanje“.

Nižozemska wubranka hižo we wosmifinalu

Amsterdam (kh/SN). Nižozemska narodna koparska wubranka je wčera při swojim comebacku na wulkim jewišću tež swoju druhu hru europskich koparskich mišterstwow (EM) dobyła a prěnje městno w skupinje C přewzała. Nawjedowani wot trenarja Franka de Boera podachu so jeho chowancy po wothwizdanju na čestne koło po Amsterdam-arenje. Ze sylnej ofensiwnej kopańcu je team „Oranje“ dočasnje wosmifinale EM docpěł. Nižozemjenjo běchu so z 2:0 suwerenje přećiwo Awstriskej přesadźili. Tak zdobywaja sej sydom lět po poslednim wobdźělenju na wulkim koparskim turněrje dale a bóle rólu faworita. Memphis Depay přetwori w prěnim połčasu jědnatku, a Denzel Dumfries třěli w druhim połčasu 2:0.

Najebać dwoje wrota Andrija Jarmolenka a Romana Jaremčuka bě wubranka Ukrainy w prěnjej hrě w skupinje C Nižozemskej podležała. Wčera bě tomu hinak. Přećiwo jasnemu outsiderej ze Sewjerneje Makedonskeje staj wobaj nadběhowarjej znowa trjechiłoj. A tónraz su jeju wrota po napjatej partiji tež dypki wunjesli. W duelu přěhračkow prěnjeho hrajneho dnja w skupinje C doby Ukraina před 13 000 přihladowarjemi w Bukaresće 2:1. Jarmolenko postara so w 29. min. wo nawjedowanje, Jaremčuk zwyši pjeć mjeńšin pozdźišo na 2:0. Sewjeromakedonjan Ezgjan Alioski skrótši w 57. min. w druhim pospyće, po tym zo bě ukrainski wrotar Georgij Bušćan pokutny kop najprjedy parěrował. Ukraina smě tuž skónčnje zaso raz wyskać a móhła do wosmifinala zaćahnyć.

Wo bul wojowałoj staj wčera tule Nižozemjan Wout Weghorst (prědku) a Awstričan David Alaba. Na kóncu bě Nižozemska z 2:0 wuspěšna. Foto: pa/ULMER

Belgiska wubranka doby kaž Nižozemska tohorunja swoju druhu skupinsku hru a je tež hižo koło dale. Dobyće 2:1 přećiwo Danskej pak běše so hladajo na wjele wustrowjenskich přećow za Christiana Eriksena trochu do pozadka sunyło. Poselstwo wječora bě, zo su hišće ważniše wěcy hač kopańca, tež ta pak móže lěkować. Mustwje stej wčera w Kopenhagenje hru po dźesać mjeńšinach přetorhnyłoj a aplawděrowaštej jednu minutu za Eriksena. Yussuf Poulsen docpě hižo w 2. min. 1:0 za domjacych. Trenar Belgiskeje reagowaše a pósła w druhim połčasu najpopularnišeho narunanskeho koparja Kevina De Bruynea na trawnik. Dźesać mjeńšin pozdźišo wuruna Thorgan Hazard po jeho přihrawce. Wo druhe a zdobom dobyćerske wrota postara so De Bruyne sam.

IMPRESUM

SERBSKE NOWINY wudawaja so w Domowina-Verlag GmbH Ludowym nakładnistwje Domowina

Jednaćel: Syman Pětr Cyž

Ludowe nakładnistwo Domowina tzwr spěchuje so wot Załožby za serbski lud, kotraž dóstawa lětne přiražki z dawkowych sredkow na zakładźe hospodarskich planow, wobzamknjenych wot Němskeho zwjazkoweho sejma, Krajneho sejma Braniborskeje a Sakskeho krajneho sejma.

Šefredaktor: Janek Wowčer 577 232/33
Naměstnik šefredaktora: Axel Arlt 577 238

Zamołwitaj redaktoraj w zmysle nowinarskeho zakonja: J. Wowčer: kultura, lokalki, sport, fota a přiłohi; A. Arlt: politika, hospodarstwo, cyrkwinske naležnosće, kubłanje, dopisy a wosebite přiłohi

tel.: 03591 / 577 232 **faks:** 03591 / 577 202
e-mail: redaktion@serbske-nowiny.de
www.serbske-nowiny.de

Zakładny layout: Aileen Burkhardt

Adresa redakcije a nakładnistwa:
Sukelnska 27, 02625 Budyšin
Adresse der Redaktion und des Verlages:
Tuchmacherstraße 27, 02625 Bautzen
Zamołwita za rozšěrjenje: Manja Bujnowska 577 262
Předań nawěškow: Janka Rögnerowa 577 220

Ćišć: DVH Weiss-Druck GmbH & Co. KG, Lejnjanska 14, 02979 Halštrowska Hola, wjesny dźěl Hory
Vertriebskennzeichen: 2 B 2560 B

SERBSKE NOWINY wuchadźeja pjeć króć wob tydźeń. – W padźe wyšeje mocy abo dźěłoweho boja njewobsteji žadanje dodawanja abo zarunanja. – Za nawěški płaći płaćiznowa lisćina čo. 4 z 01. 10. 2007. – Za njepožadane manuskripty njerukujemy.

W rubrice „Zapósłane“ wozjewjene dopisy njewotbłyšćuja w kóždym padźe měnjenje redakcije.

Roznošowanski serwis: 16–18 hodź. 03591/ 577 288; wot 18 hodź. telefonowy wotmołwjak 03591/ 577 266

Po 30 lětach wěnuje Budyski Serbski muzej wuměłči Maji Nagelowej znowa wosebitu wustajeńcu. Zajutřišim, njedźelu, w 15 hodź. wotewru přehladku „machot časa. wot běłeho k čornemu – rysowanki a grafiske łopjena“. Widźeć budźe dohromady něhdźe 200 twórbow, nastatych zwjetša w najnowšim času. Foto: SN/Hanka Šěnec

WO KNIHACH A KNIHARNI

Słónčne ćopłe wjedro nam wšěm tyje a nas k dalšim předewzaćam pohonja.

Tuchwilne wolóženja w zwisku z koronapandemiju nam jako nakładnistwu zmóžnjeja skónčnje zaso wosobinski kontakt z předawarjemi, kupcami a čitarjemi wudźeržować.

Wjeselimy so, zo je Rěčny centrum WITAJ po lońšej přestawce zaso čitanske wubědźowanje za wuknjacych 3. lětnika serbskich a serbšćinu podawacych šulow přewjedł. Štož so hewak w Smolerjec kniharni wotmě, su lětsa znatych wobstejnosćow dla na žurlu Serbskeho muzeja w Budyšinje přepołožili. Smolerjec kniharnja bě wězo z najnowšimi edicijemi přitomna. Hač nowe dyrdomdeje Findusa a Peterssona abo lóštne zabawne nowowudaće za dźěći, přitomni móžachu do knihow pokuknyć, a tójšto z nich zdoby sej dźěćace ruki.

„Hódaj a směj so!“ je lóštna nowostka z pjera Judith Wjenkec a Pětra Šołty. Na 112 stronach namakaja dźěći wot staroby sydom lět wjace hač 200 žortow a nimale 60 hódančkow. Křižowki wupjelnić, słowne kombinacije pytać, rozdźěle we wobrazach namakać abo matematiske worjechi tłuskać je jim rjana zaběra, hdyž sedźa w awće po puću na dowol abo w prózdninskim času doma na zahrodźe.

Sobudźěłaćerjo kniharnje wěnuja so tuchwilu z połnej paru dodawanju wučbnicow. Njejsu to jenož wučbnicy a dźěłowe zešiwki z Ludoweho nakładnistwa Domowina, ale tež z wulkich němskich šulskich nakładnistwow. Tež hdyž šulske lěto hišće zakónčene njeje, běža za kulisami hižo přihoty na přichodne.

W juniju wobsteji dalša móžnosć zetkanja awtorow z čitarstwom. Do najkrótšeje nocy lěta, na swjatoh Jana, čitaja na zahrodźe Jurja Brězana w Hornim Hajnku z najnowšeje antologije „Susodźa“. W přijomnej přirodnej wokolinje a při dobrej škleńčce wina, budźe móžno na awtorow słuchać. Jako hósć z balkona na zahrodu najlěpšeho přećela hladać, što so stanje hdyž maš njepłaćiwu jězdźenku, abo što wšo móžeš w silwesterskej nocy nazhonić, wo tym w antologiji pisaja. Snano móža přitomni, při zhromadnej bjesadźe a małym wohenju, potom samo janske muški wobkedźbować! ■ **Manja Bujnowska**

ROZHŁÓS

njedźelu hornjoserbsce

11:00 Łužica tutón tydźeń z powěsćemi tydźenja
11:20 100 lět znowazałoženje biskopstwa Drježdźany-Mišno
12:00 Z 75. serbskeho ewangelskeho cyrkwinskeho dnja w Mosće
po tym zbožopřeća

delnjoserbsce

10:00 Live-wusyłanje Božeje słužby na Serbskim ewangelskim cyrkwinskim dnju w Mosće
12:30 Přinoški, powěsće a live-rozprawy z ewangelskeho cyrkwinskeho dnja
13:40 Nabožne wusyłanje (Cyril Pjech)
po tym zbožopřeća

SPORT

Na a we wodźe sportować

Wodoskijowa připrawa Wake and Beach w Brězowce (Halbendorf) a přisłušacy wodowy park za kupanje stej dźensa hišće hač do 19 hodź. wotewrjenej. Jutře a njedźelu „sněhakuja“ po wodźe Brězowskeho jězora wot 14 hodź. kóždej dwě hodźinje. Na internetnej stronje *www.wakeboard-halbendorf.de* je tež wuwidźeć, kotre naprawy hygieny płaća.

Prěnje přećelske hry nastajene

W teritoriju Zapadołužiskeho koparskeho zwjazka steja po dołhim času w hrajnych lisćinach zaso prěnje přihotowanske a přećelske hry.

19.06.	10:30	Wojerowski FC – SV Wacker (młodźina B)
19.06.	11:00	Wojerowski FC – Kulow (młodźina D)
20.06.	11:30	Biskopičanske KT – FC Lößnitz (mužojo)
27.06.	11:00	Biskopičanske KT – 1. FFC Fortuna Drježdźany (žony)

Žabjacy běh na třoch dnjach

Sportowe towarstwo Běła-Cunnersdorf přewjedźe lětsa tak mjenowany Žabjacy běh wot 25. do 27. junija. Tele zarjadowanje bu dowolene, dokelž wubědźuja so běharki a běharjo na třoch dnjach město na jednym. Zamołwići su wjacore startowe koridory postajili:

25.06.	15:00–20:30 hodź.	
26.06.	06:00–11:30 hodź.	
26.06.	15:00–20:30 hodź.	
27.06.	06:00–08:30 hodź.	
27.06.	09:00–11:00 hodź.	walking

Duel wo postup do wyšeje ligi

Koparskej cyłkaj SC Freital a FSV Budissa Budyšin přewjedźetej sobotu, 26. junija, swoju winowatostnu koparsku partiju wo postup do wyšeje ligi. W minjenej hrajnej dobje, kotraž bu pandemije dla přetorhnjena, stej mustwje prěnje respektiwnje druhe městno w krajnej lize docpěłoj. Dokelž stej wobě zwólniwosć signalizowałoj postupić chcyć, ma nětko relegaciska hra rozsudźić. Zakop w Sportowym parku Drježdźany-Weißig budźe jutře za tydźeń w 15 hodź.

POKIWY

Kulinarisce a hudźbnje po měsće

Kamjenc. Lessingowe město wuhotuje pod hesłom „Sym nětko (zaso) tu!“ wosebity kónc tydźenja chłóšćenja a nakupowanja. Dźensa, 18. junija, přeprošeja Kamjenscy gastronomojo hosći ke kulinariskim chłóšćenkam. Jutře wot 10 hodź. slěduje „Dołha nakupowanska sobota“. Njedźelu wot 10 do 18 hodź. wotměje towarstwo Měšćanska dźěłarnja wobydlerska zahroda Kamjenc, kulturnje podpěrane wot Budyskeje wokrjesneje hudźbneje šule, 2. dźeń wotewrjenych zahrodow. Póndźelu, 21. junija, bychu dwanatki hudźbnikow cyłe Lessingowe město we wobłuku „Fête de la Musique“ zaklinčeć dali. Swjedźeń pak lětsa znowa po zwučenym wašnju přewjesć njemóža. Takrjec jako zarunanje chce dohromady dźewjeć hosćencow a barow hosći z live-hudźbu zawjeselić. Nadrobne informacije pod *www.kamenz.de*

Wodźitej po wustajeńcy

Budyšin. Wuměłča Almut-Sophia Zielonka a wuměłstwowa stawiznarka Ophelija Hrjehorjowa wodźitej jutře, 19. junija, w 11 hodź. po aktualnej wosebitej wustajeńcy Muzeja Budyšin „Do swěta sunjene“. Wobchodźenje je na pjeć wopytowarjow wobmjezowane. Zajimcy so njech bjez komdźenja pod telefonowym čisłom 03591/ 534933 přizjewja.

Kuzłarjo pozdźišo kuzłaja

Budyšin. Jutře planowana „Comedy magic show“ w Budyskim Kamjentnym domje krótkodobnje wupadnje. Nachwatać chcedźa zarjadowanje klětu 12. februara. Zastupne lisćiki wostanu dale płaćiwe. Na samsnym městnje wotewru pjatk, 25. junija, we 18.30 hodź. wosebitu wustajeńcu „Die Niemandsrose“ Budyskeje wuměłče Heike Dittrich. Wona pokazuje mólby, rysowanki a fotografije, wotbłyšćowace židowske stawizny 20. lětstotka w sprjewinym měsće. Hygienowych předpisow dla je trjeba so z mejlku na *iryna.yaniv@steinhaus-bautzen.de* přizjewić. Po wernisaži změja zajimcy we wobłuku lětsa prěnjeje „openstage-jamsession“ składnosć, sej live-hudźbu naposkać resp. sami na jewišću muzicěrować.

Sferiske zynki w Błótach

Gójac. Wosebity hósć „Serbskeho wječora“ festiwala aquamediale budźe jutře, sobotu, tereministka Carolina Eyckec. Wirtuozowka předstaji publikumej zhromadnje z chórom a smyčkowym orchestrom Serbskeho ludoweho ansambla swoju aktualnu tačel „Elegies for Theremin & Voice“. Koncert pod hołym njebjom na přirodnym jewišću w Gójacu (Goyatz) započnje so we 18 hodź. Festiwal zarjadowacy wokrjes Dubje-Błóta na to skedźbnja, zo njech hosćo na campingowy přikryw abo składźomne stólcy njezbudu. Přetož na městnje njebudźe žanych sydadłow. Kartki su na wjacorych platformach online na předań, a zajimcy měli sej je ručež móžno skazać.

Maturanća wustajeja wuměłstwo

Wojerecy. „Ženje njepřestawać“ je titul wosebiteje wustajeńcy, z kotrejž maturantki a maturanća wukonoweho kursa wuměłstwa Wojerowskeho Leóna Foucaultoweho gymnazija swoje w minjenymaj lětomaj nastate wudźěłki prezentuja. Přehladka na Wojerowskim hrodźe, kotruž su spočatk tydźenja wotewrěli, je hač do kónca julija přistupna a wopřijima twórby wobłukow grafika, ćišćana grafika a mólba. Nimo toho pokazuja w njej eksponaty w měšanych technikach kaž tež objektowe a widejowe wuměłstwo. Młodźi wuměłcy su so tematisce z „najwšelakorišimi aspektami byća čłowjeka, eksistencielnymi prašenjemi a wosebitymi wosobinskimi situacijemi“ rozestajeli. Wustajeńca podawa dohlad do „dwulětneho kreatiwneho pytanja, kiž nihdy njepřestawa a kotrež zmóžnja sej nowe horiconty wotkrywać“.

Jubilejne kemše biskopstwa

Drježdźany. Ze swjedźenskej Božej mšu woswjeći Drježdźansko-Mišnjanske biskopstwo njedźelu, 20. junija, 100. róčnicu swojeho znowazałoženja. Wěriwi maja składnosć, kemše w Drježdźanskej katedrali takrjec „centralnje kaž tež decentralnje“ sćěhować. Z pomocu platformy Zoom budu wjacore městna ze sobu zwjazane, kotrež na wulkich wobrazowkach w cyrkwi pokazaja. W běhu Božeje mšě ma so tak „dohlad do biskopstwa“ podać. W 9.30 hodź. zahaja „digitalny program k sćoplenju za wšitkich“. Kemše z biskopom Heinrichom Timmereversom slěduja w 10 hodź. Telewizija MDR je live wusyła. Link na internetowu stronu z nadrobnymi informacijemi, tež k trěbnym techniskim wuměnjenjam, nańdu zajimcy pod *www.posol.de*.

Digitalnje po wopomnišću

Budyšin. Wopomnišćo Budyšin poskići njedźelu, 20. junija, dalše digitalne wodźenje po wustajenišću. Livestream započnje so w 16 hodź. na Youtube-kanalu Załožby sakskich wopomnišćow (hlej *www.stsg.de*).

PROTYKA

Sobotu	19. a 20.6.		75. serbski ewangelski cyrkwinski dźeń w Mosće (Heinersbrück)
Sobotu	19.6.	9:00	Zwjazkowe předsydstwo Domowiny
		11:00	Wodźenje po wosebitej wustajeńcy „Do swěta sunjene“ w Muzeju Budyšin
		18:00	Aquamedialny koncert z Carolinu Eyckec a z chórom a orchestrom SLA na přirodnym Gójacskim (Goyatz) jewišću
		18:00	Młodźinski nyšpor w Róžeńće
Njedźelu	20.6.	wot 8:30	Online-zarjadowanja składnostnje 100. róčnicy wobstaća biskopstwa Drježdźany-Mišno
		10:00	Dźeń wotewrjenych zahrodkow w Kamjencu a wokolinje
		14:00	Ekskursija Kamjenskeho Muzeja zapadneje Łužicy na Wotrowske hrodźišćo
		15:00	Wotewrjenje personalneje přehladki Maje Nageloweje „machot časa. wot běłeho k čornemu“ w Budyskim Serbskim muzeju
		16:00	Digitalne wodźenje po Wopomnišću Budyšin na Youtube-kanalu
		17:00	Chórowy koncert Serbskeho ludoweho ansambla „Pój wutroba, a wjesel so“ na byrgarskej zahrodźe SLA w Budyšinje – Koncert bu chorosće dla wotprajeny; narunanski termin njebudźe!
Póndźelu	21.6.	wječor	Live-hudźba w dźewjeć Kamjenskich hosćencach a barach jako zarunanje hudźbneho festiwala „Fête de la musique“
Srjedu	23.6.	18:00	Wotewrjenje wustajeńcy lońšeje molerskeje dźěłarnički Spěchowanskeho kruha za serbsku ludowu kulturu w Budyskim Serbskim domje
Štwórtk	24.6.	19:30	Premjera lětnjeho dźiwadła NSLDź „Sherlock Holmes“ na dworje Budyskeho hrodu
		20:00	Předstajenje antologije „Susodźa“ w Hornim Hajnku
Pjatk	25. do 27.6.		Jěchanski turněr k 50. róčnicy wobstaća Kulowskeho jěchanskeho towarstwa
		19:30	Knižna a klankodźiwadłowa premjera „Verfitzt und zugenäht“ składnostnje 60lětneho wobstaća Budyskeho klankodźiwadła na dźiwadłowej zahrodźe NSLDź
		20:00	Openstage-jamsession w Budyskim Kamjentnym domje

Dalše pokiwy na našej internetnej stronje www.serbske-nowiny.de
Prošu wobhońće so do zarjadowanja, hač so koronapandemije dla wotměje.

75. serbski ewangelski cyrkwinski dźeń 19. a 20. junija w Mosće

„Pytajće Knjeza, dołhož da so namakać!“

Sobotu, 19. junija
15.00 hodź. němsko-serbska nutrnosć
15.30 hodź. přednošk a čitanje: 1. Serbska biblija
2. Z chroniki Mosta
17.00 hodź. koncert Lena Hauptmann Trio

Njedźelu, 20. junija
10.00 hodź. swjedźenske kemše z Božim wotkazanjom a dźěćacymi kemšemi
12.00 hodź. wobjed
13.00 hodź. wosadny swjedźeń „120 lět Mošćanska cyrkej“
16.00 hodź. požohnowanje

Rozhłosowej sćelakaj MDR a RBB njedźelniše kemše wusyłatej.

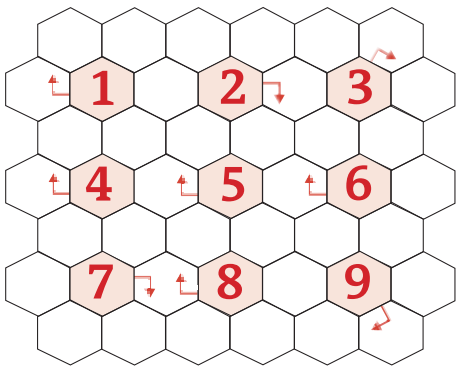

PŁASTOWKA

1 dźěle lěta, **2** albanska stolica, **3** dźěl hodźiny, **4** powětr do so srěbać, **5** pytar w lěsu, **6** ćopłe něhdyše wobuće, **7** wodźerjo lětadła, **8** wěrnosć, **9** drohoćinki

Wuhódanje – 1 měsacy, 2 Tirana, 3 minuta, 4 dychać, 5 hribar, 6 bunde, 7 pilońca, 8 prawda, 9 juwele

Z wulkej dokonjanosću přaha Jasčan Krystof Šołta (srjedźa) swoje konje do korejtow a wozow. To wědźa sej ludźo zbliska a zdaloka važić. A tuž sej rady tež jězbu w kuči sedźo popřewaja wosebje rady po pólnych a lěsnych šćežkach, zo bychu po wšědnym dnju wotpinali. Krystof Šołta dźerži při tym jako pohonč woteźki kruće w rukomaj. Susodźa a lubowarjo konjaceho sporta kaž Franc Mechela z Pěskec (nalěwo) a Florijan Rynč z Jaseńcy, sej rady na bjesadu na Šołćic statok dojědu abo dóńdu. Foto: Feliks Haza

Rozrisanje dale wotewrjene

Hamor (AK/SN). Bjerwałdski jězor ma turistiski magnet wostać. Zdobom maja tam rědke družiny ptačkow škitane być. Na wódnej płoninje w formje trapeca nimaja tuž přichodnje žane wodojězdźidła po puću być. To je dopóznaće krajneje direkcije Sakska, kotraž reaguje na protesty Hamorskeje gmejny, sakskeho zwjazka płachtakowarjow a krajneho zwjazka wudźerjow. 27. apryla bě wjesnjanosta Achim Junker (CDU) prezidentce direkcije Reginje Kraushaar wotpowědny list ze stejišćemi přepodał. Přichodne posedźenje gmejnskeje rady ma słužić dorozumjenju. Zaměr direkcije je, wot potrjechenych stron akceptowane prawniske žadanja za časowje wobmjezowane wužiwanje docpěć. „Krajna direkcija žane přirodoškitne pasma njepostaja. Wona pak wukazuje dźěle wodźiznow, kotrež nimaja wodojězdźidła wužiwać, dokelž zwjazkowy zakoń wo škiće zwěriny zakazuje dźiwje ptaki kruće škitanych družin mylić“, zdźěli rěčnik zarjada dr. Holm Felber. Přirodo- a družinoškitne naprawy njejsu hišće w saněrowanskim planje za Bjerwałdski jězor předwidźane, dokelž swój čas znate njebě, kotre družiny zwěrjatow jězor jónu wobsydleja.“

Prěni naćisk bě předwidźał, w jězorje płoninu z radiusom tysac metrow trajnje za wodojězdźidła zawrěć. Nětko pak ma ptakoškitne pasmo mjeńše być a změje formu trapeca. Krajna direkcija chce naprawu spěšnje zakónčić, za čož trjeba přihłosowanje LMBV, kotrež pak dotal hišće njepředleži.

Dalši namjet měri so na časowje wobmjezowane wužiwanje jězora, z čimž su so hižo loni nalěto zaběrali. Wudźerski zwjazk pak so tomu spřećiwješe. Nětko so direkcija prócuje jeho zajimy wobkedźbować a chce wospjet z wudźerjemi rěčeć. Zaměr je docpěć prawnisce rjadowane časowe wobmjezowanje za wužiwanje jězora. Z krajneje direkcije pak rěka, zo sej Zhorjelski delni přirodoškitny zarjad žada, hižo wobstejacu trapecowu płoninu wosrjedź jězora trajnje zawrěć. Na zakładźe dopóznaćow wo družinach bě sej zarjad žadał, zo njesmědźa tam přirodoškita dla žane wodojězdźidła po puću być. Wšako přebywaja na mjenowanej płoninje rědke družiny ptakow, kotrež trjebaja wosebite wuměnjenja, mjez druhim wulke wódne płoniny, na kotrychž su njemylene, zo móhli so rozmnožić“, Holm Felber informuje. Zdobom wón potwjerdźa, zo wjetši dźěl jězora turistisce dale wužiwajomny wostanje.

Změny wobzamknyli

Delanska gmejnska rada so nachwilnje do wuskosćow dóstała

Ralbicy (JK/SN). Gmejnska rada Ralbicy-Róžant je na wčerawšim posedźenju swojeho swěrneho člona Michała Šołtu (Swobodne wolerske zjednoćenstwo Delany) z čestnohamtskeho skutkowanja w gmejnskim parlamenće rozžohnowała. Po wjac hač 30 lětach dźěła w zastupnistwje gmejny, z toho wjacore lěta jako zastupowacy wjesnjanosta, so Šołta nětko na zasłuženy wuměnk poda.

Za spomóžne skutkowanje na dobro komuny dźakowachu so jemu wjesnjanosta Hubertus Ryćer (CDU) runje tak kaž zastupjerjo wšitkich w gmejnskej radźe zastupjenych frakcijow. Michała Šołtu wuznamjenja wosebje jeho měrne, posrědkowace a wujednawace wašnje, štož je so na mnohe rozsudy gmejnskeje rady pozitiwnje wuskutkowało. Jako jeho naslědnika zawjazachu Konječana Křesćana Gruhna (Swobodne wolerske zjednoćenstwo Delany), kiž ma tohorunja hižo wjacore lěta nazhonjenja w čestnohamtskim dźěle jako gmejnski radźićel.

Dokelž bě Šołta zdobom zastupowacy wjesnjanosta, dyrbjachu wčera tež za tele zastojnstwo naslědnika wuzwolić. Namjetowanaj běštaj dwaj kandidataj. Ze stron Swobodneho wolerskeho zjednoćenstwa Delany kandidowaše René Wjacławk, a CDU bě Eduarda Luhmanna namjetowała. Wobaj běštaj zwólniwaj za nowu funkciju zamołwitosć přewzać. Nachwilnje zaćahny do rjadow radźićelow njeměr, modalitow a wotběha wólbneho procesa dla. Z pomocu předsydy zarjadniskeho zwjazka Při Klóšterskej wodźe Měrka Domaški móžachu so skónčnje na rjadowane wólby dojednać. Mjeztym pak bě Luhmann swoju kandidaturu cofnył. Tuž wjesnjanosće jeničce zby, radźićelow wo wothłosowanje za Renéja Wjacławka prosyć. Jednohłósnje wuzwolichu radźićeljo jeho za prěnjeho zastupjerja wjesnjanosty. To budźe jemu dalše wužadanje, wšako ma hižo powołansce jako nawoda Serbskeho gymnazija Budyšin wulce naročny nadawk. Tež w swobodnym času ma dosć zaběry, hdyž na hońtwu chodźi a pčołari. Přiwšěm přeja jemu dosć mocy, na dobro delanskeje gmejny skutkować.

Dalšu změnu w gmejnje připowědźi Monika Cyžowa. Wjele lět bě so z fundusom w twarjenju při gmejnskim zarjedźe w Róžeńće swěrnje wo serbsku narodnu drastu starała. Nětko su rumnosće přemałe, zo móhła wšitke dźěle drasty wotpowědnje składować. Za fundus městna dosć ma doma w Nowej Jaseńcy. Tam chce jón 1. awgusta wotewrěć. Wčera podźakowa so wona gmejnskej radźe za wšu pomoc a podpěru a přeprosy radźićelow, sej tež nowy domicil fundusa wobhladać, štož woni rady přiwzachu.

Pod Čornobohom so zetkali

Na přeprošenje Bukečanskeje Bjesady zeńdźechu so wčera wječor tamniši wosadni a dalši hosćo z wokoliny, dohromady dwaceco, na Krygarjec zahrodźe we Wuježku. Tam čitaše jim dr. Křesćan Kessner ze swojeje knihi „Swjate su mi twoje hona“. Na połnócnej skłoninje Čornoboha ležaca zahroda witaše hosći z wočerstwjacej temperaturu, štož je zhromadnemu spěwanju serbskich štučkow polěkowało. Zastaranje z napojemi, z přikuskom a praženymi kołbaskami dobru naladu skulojći. Wječork skónči so z kěrlušom po zhromadnym Wótčenašu. Wosadny farar Thomas Haenchen je přitomnych požohnował. Krygarjec swójbje za wšu prócu wutrobny dźak.

Foto: Arnd Zoba

Z MĚSTOW A WSOW

Zaso płuwać hić

Kamjenc. Přichodnu póndźelu, 21. junija, wotewru Kamjensku kupjel tež zaso za wopytowarjow a towarstwowy sport. Šulerjo poskitk hižo wjacore tydźenje zaso wužiwaja. Płuwać móža zajimcy tam zaso w zwučenych časach, nimo srjedy. Tón dźeń je kupjel stajnje zawrjena. Sawnu wopytać njeje płaćiwych postajenjow korony dla móžno. Wosebity poskitk maja pjatk wot 9.45 do 10.45 hodź. To su předewšěm rentnarjo do hale přeprošeni. W hali pak njemóža zajimcy jeničce čary płuwać, ale móža tež wulke suwadło a dalše poskitki zabawneho razu wužiwać.

Dalše wolóženja čitarjam

Budyšin. W Budyskej měšćanskej bibliotece móža so čitarjo zaso posydnyć a při kompjuteru rešeršować. Tež čitarska kofejownja znowa na přebytk přeproša. Dźěłowe a internetowe městna z ćišćakom smědźa wopytowarjo tež zaso wužiwać. Horni poschod knihownje je tohorunja zaso přistupny. Wlan je za wšitkich přizjewjenych čitarjow darmotny. Switch-konsola je runje tak k dispoziciji. Wo tym informuje nawoda biblioteki Mladen Vukovic. Přiwšěm maja wopytowarjo biblioteki postajenja hygieny a wěstotneho wotstawka dale wobkedźbować.

Mały měšćanski swjedźeń

Ze stron towarstwa Eine Welt Laden planowany mały měšćanski swjedźeń w Biskopicach njeje so minjeny kónc tydźenja runjewon zbožownje započał. Spočatnje pokrychu tołste mróčele njebjo, Drježdźanska dróha njebě sčasom zašlahana, gitarist z Mexika bě sej do porsta rěznył a dyrbješe wotprajić. Přiwšěm je wšitko hišće derje wušło. Dźakowano čłonam towarstwa chameleon a pomocliwym susodam běchu ławki zestajene, tykanc napječeny, napitki chłódźene a wukładne wokno wuhotowane. Dypkownje předleželi běchu tež trěbne dowolnosće. Hudźbnikaj León Daza (gitara, spěw) a Ivan Araque (bijadła, spěw) z Drježdźan resp. Kolumbiskeje staj publikum z łaćonskoameriskej hudźbu wulce zahoriłoj. Foto: Eine Weltladen e.V.

POLICIJA

■ **Motorske so zwróćiło**

Židźino. Na Starej Berlinskej w Židźinom je minjenu nóc wokoło 22.15 hodź. motorske znjezbožiło. Na statnej dróze S 234 zwróći so z dotal njeznateje přičiny šofer ze swojej mašinu, jako bě do směra na Wojerecy po puću. Ćežko zranjeneho muža nětko w chorowni lěkuja.

■ **Na Hłownej dróze znjezbožiłoj**

Korzym. Tež přičina njezboža w Korzymje dotal znata njeje. Tam stej wčera wječor awće Audi a Seat při wotbočacej Hłownej dróze do so zrazyłoj. Dwě wosobje so zraništej, zo dyrbjachu jej lěkarsce zastarać. Dobrowólna wohnjowa wobora Korzym-Rodecy je so wo wuběžane kapaliny starała. Policija njezbožo nětko dale přepytuje.

Wotewru swoje zahrodki

Kamjenc/Njebjelčicy (SN/MiR). Wobdźěleni na Dnju wotewrjenych zahrodkow, kotryž towarstwo Stadtwerkstatt Kamenz-Bürgerwiese z podpěru Kamjenskeho citymanagementa přewjedźe, su nimo Kamjenčanow tež lětsa zaso mějićeljo zahrodkow na wsach wokoło Lessingoweho města, druhi króć mjeztym Čornakecy w Njebjelčicach. Tak móža sej wopytowarjo zajutřišim, njedźelu, wot 10 do 18 hodź. tež pola nich zaso tójšto nowe wotkryć.

W Kamjencu a wokolinje chce lětsa na wšě 23 hobbyjowych zahrodkarjow zajimcam wrota do swojeho raja wotewrěć. Njedźelu změja tuž wćipni mcy w Lessingowym měsće samym na wjacorych městnosćach składnosć so wobhonić, kak móža sej zahrodku wuhotować. Tam su šesćo nowi partnerojo.

Wšelcy hosćencarjo w Kamjencu so na wosebity dźeń přihotuja a poruča poskitki, kaž bowlu z kćenjow a truskalcowe speciality. Nimo toho chcedźa hudźbni šulerjo muzicěrować a spěwać.

NAWĚŠKAJ

Achim Chěžka
centralne tepjenja a sanitarne instalacije
mišterski zawod
tepjenja za wolij, płun, drjewo a pelety
solarna technika | klumpy za ćopłotu
moderne kupjele
Krajna dróha 8 w Chelnje
tel. 03 59 35/33 65
www.keschke-heizungsbau.de
30 lět spušćomny partner

Blidarnja Berno Masopust
Tischlerei Masopust
Kimbark 33
Pančicy-Kukow
tel. (03 57 96) 9 62 89 handy 01 73 / 7 07 76 80
wokna z drjewa, plasty a alu
wonkowne a nutřkowne durje
nutřkowny wuhwar
twar drjewjanych schodow
zymske zahrody
wokeńcy a žaluzije z drjewa, PVCja a aluminija
muchowe wokna
www.tischlerei-masopust.de • info@tischlerei-masopust.de